

## КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

Портал Судова влада України  
Державна судова адміністрація  
України

[www.court.gov.ua](http://www.court.gov.ua)

Законодавство України

[www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)

Вищий спеціалізований суд  
України з розгляду цивільних  
і кримінальних справ

<http://sc.gov.ua>

Верховний суд України

[www.scourt.gov.ua](http://www.scourt.gov.ua)

Єдиний державний реєстр  
судових рішень

[www.reyestr.court.gov.ua](http://www.reyestr.court.gov.ua)

Проект USAID «Україна:  
верховенство права»

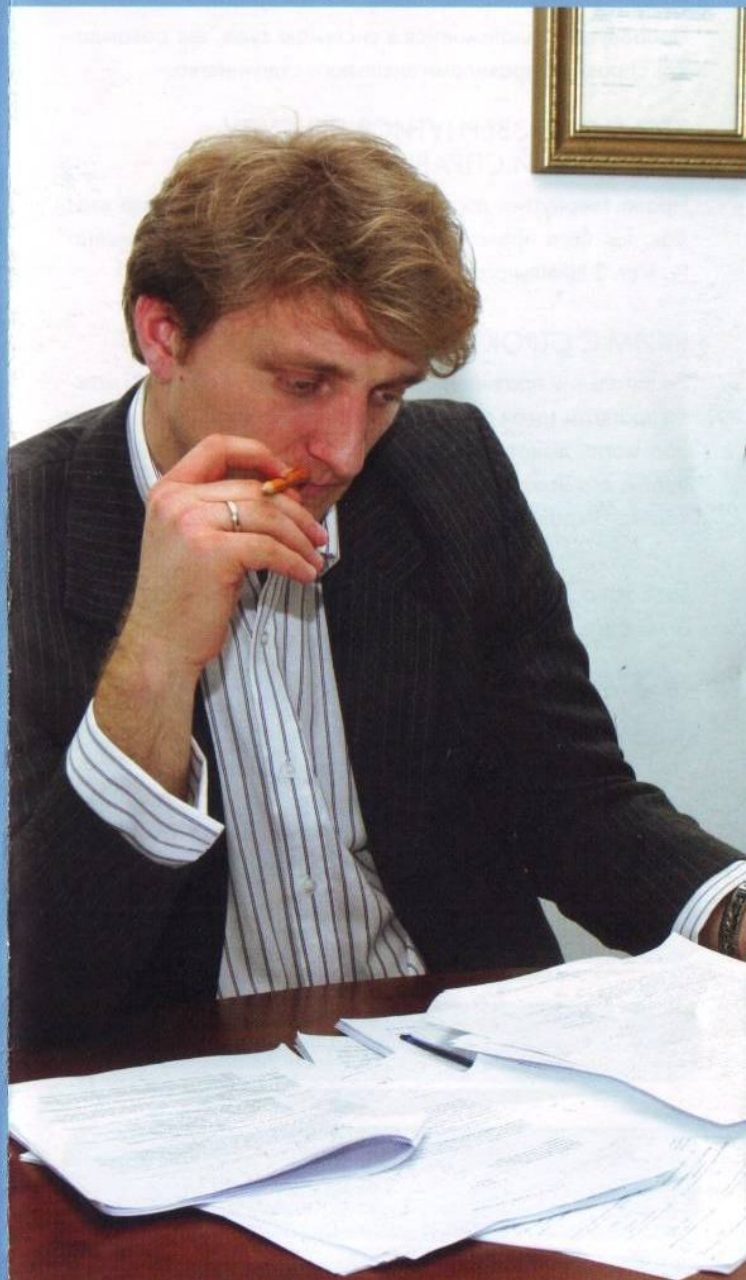
[www.ukrainerol.org.ua](http://www.ukrainerol.org.ua)

Пам'ятайте, перед вчиненням будь-яких  
значущих юридичних дій варто отримати  
консультацію юриста.

Брошури, буклети та відеоролики про судову  
систему України підготовлені та видані за підтримки  
Проекту USAID «Україна: верховенство права»  
у співпраці з Радою суддів України та Державною  
судовою адміністрацією України.

оновлене видання

## ЯК ПОДАТИ ПОЗОВ ДО СУДУ У ЦИВІЛЬНІЙ СПРАВІ?





Всім, хто хоче захистити свої права в суді, потрібно знати правила визначення компетентного суду – до якого суду звертатися з позовною заявою. Тут важливо не помилитися, бо інакше суд поверне Вам позовну заяву для подання до належного суду.

Пропонуємо ознайомитися з системою судів, що розглядають справи за правилами цивільного судочинства.

## ХТО МОЖЕ ЗВЕРНУТИСЯ ДО СУДУ В ЦИВІЛЬНІЙ СПРАВІ?

Право звернутися до суду з позовом має кожен, хто вважає, що його права, свободи чи інтереси було порушено (ч. 1 ст. 3 Цивільного процесуального кодексу України).

## ЯКИМ Є СТРОК ЗВЕРНЕННЯ З ПОЗОВОМ?

За загальним правилом, звернутися до суду з позовом можна протягом трьох років з наступного дня, коли Ви дізналися або могли дізнатися про порушення свого права або про особу, яка його порушила (ст. 257, ч. 1 ст. 261 Цивільного кодексу України).

Для того, щоб передати спір на розгляд суду, Вам слід вчинити такі дії:

З'ясуйте суд, до якого слід подавати позов, відповідно до правил підсудності

Визначте ціну позову, якщо у позові заявляються майнові вимоги. **УВАГА!** Ціна позову – це виражена в грошових одиницях вартість майна або сума грошей, стосовно яких позивач пред'являє вимоги до відповідача

Оплатіть судовий збір та витрати на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи

Оформіть позовну заяву відповідно до встановлених вимог, додайте всі необхідні документи  
**УВАГА!** Вимоги до позовної заяви описані нижче

## СХЕМА СУДІВ, ЩО РОЗГЛЯДАЮТЬ СПРАВИ ЗА ПРАВИЛАМИ ЦИВІЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА

### ВЕРХОВНИЙ СУД УКРАЇНИ

Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ  
Судова палата в цивільних справах

### АПЕЛЯЦІЙНІ ЗАГАЛЬНІ СУДИ

- областей; м. Києва; м. Севастополя; Автономної Республіки Крим

### МІСЦЕВІ ЗАГАЛЬНІ СУДИ

- районні; районні у містах; міські; міськрайонні

## ЯК ПРАВИЛЬНО ОФОРМИТИ ПОЗОВНУ ЗАЯВУ?

Відомості, що повинні міститися у позовній заяві:

- найменування суду, до якого подається заява; наприклад: «Залізничний районний суд міста Львова»;
- прізвище, ім'я, по-батькові позивача, а також ім'я представника позивача, якщо позовна заява подається представником; наприклад: «Петренко Петро Петрович»;
- місце проживання або місцезнаходження позивача, поштовий індекс, номер засобів телефонного зв'язку; наприклад: «01111, м. Київ, пр. Героїв Сталінграду, буд. 111, кв. 11; тел. (044) 111-11-11»;
- місце проживання або місцезнаходження представника позивача, поштовий індекс, номер засобів телефонного зв'язку, якщо позовна заява подається представником;
- ім'я (найменування) відповідача; наприклад: «Товариство з обмеженою відповідальністю «111»;
- місце проживання або місцезнаходження відповідача, поштовий індекс, номер засобів зв'язку, якщо такий відомий;
- ціна позову щодо вимог майнового характеру;
- назва документа – «Позовна заява»;
- виклад обставин, якими позивач обґрунтовує свої вимоги, тобто опис ситуації, що призвів до подання позову; наприклад: «23 лютого 2008 року я, Петренко Петро Петрович, уклав з Козаком Іваном Івановичем договір на виконання ре-

монтних робіт у моєї квартирі. Станом на сьогоднішній день І.І. Козак не виконав жодних робіт на виконання вищезазначеного договору...»;

- зазначення доказів, що підтверджують кожен обставину, якою позивач обґрунтовує свої вимоги, зокрема копії документів тощо;
- зміст позовних вимог, тобто те, про що Ви просите суд вчинити щодо спору, відповідача тощо;
- перелік документів, що додаються до заяви;

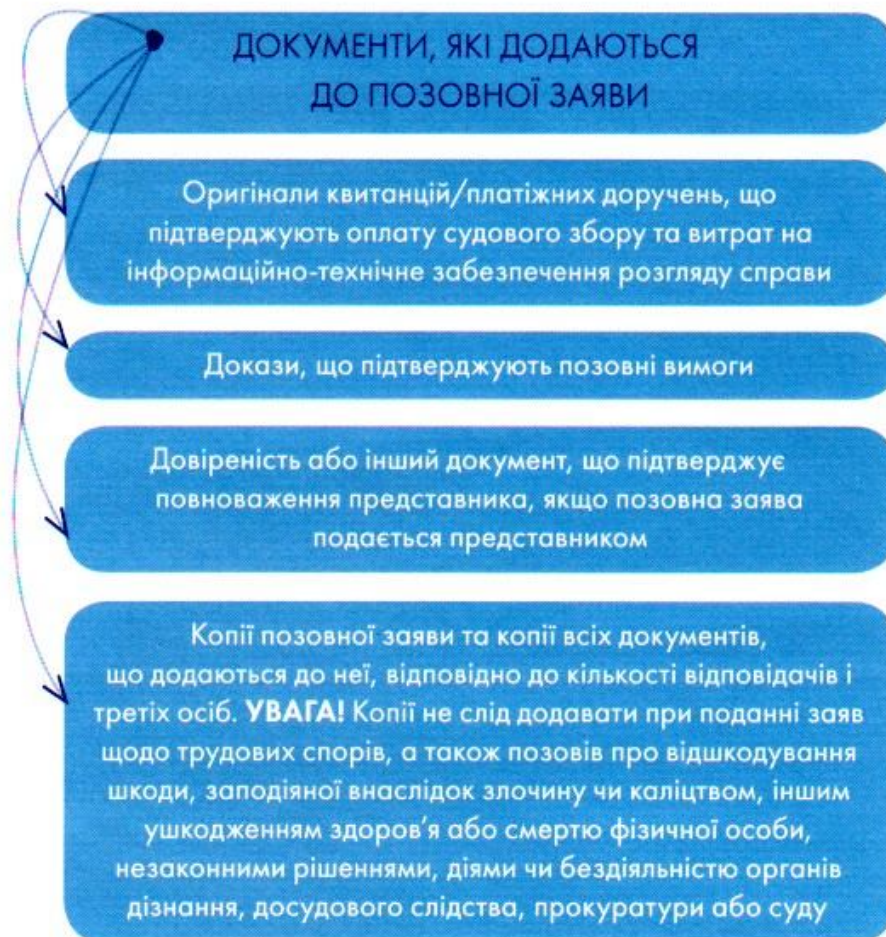
**УВАГА!** Про перелік документів, що слід додати до заяви, зазначається нижче.

- підпис позивача;
- дата підписання позовної заяви.

Якщо при оформленні позовної заяви Ви не врахуєте якоїсь із вимог, зазначених у попередній главі, суд своєю ухвалою, яку Ви отримаєте поштою, залишить позовну заяву без руху, вказавши на наявні недоліки, та запропонує усунути їх у встановлений судом строк.

Якщо Ви своєчасно виправите помилки, тоді вважатиметься, що Ви подали позовну заяву тоді, коли вона вперше надійшла до суду чи була відправлена поштою (це може мати важливе значення для того, щоб правильно визначити, чи не пропустили Ви строк позовної давності).





Позовну заяву, скаргу, клопотання чи будь-який інший документ Ви можете подати до суду:

#### → ПОШТОЮ

Надсилайте документи як цінний лист із описом вкладення або рекомендований лист. Зберігайте документ, який отримуєте на пошті, що підтверджує відправлення документів.

**ПАМ'ЯТАЙТЕ!** Днем вчинення відповідної дії вважається день здачі документа на пошту, який визначається за поштовим штемпелем, а не день надходження листа до суду.

#### → ВЛАСНОРУЧ ЧЕРЕЗ КАНЦЕЛЯРІЮ СУДУ

Ви можете передати документи у робочий час працівнику апарату суду, який веде прийом та реєстрацію вхідної кореспонденції.

Візьміть з собою копію документа, який подаєте і попросіть працівника апарату суду поставити на ньому штамп із датою одержання та реєстраційним номером або видати відповідну довідку.